

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3688/2565

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ส.โจทก์ นาง ณ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 271, ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 745

ย่อ / หลักกฎหมาย

เดิมโจทก์เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาแทนธนาคาร น. โจทก์ในคดีก่อนซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยในคดีนี้ซึ่งเป็นจำเลยในคดีก่อนด้วย โจทก์ยอมเป็นผู้สืบสิทธิที่อยู่ในฐานะเดียวกันกับธนาคาร น. ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อน เมื่อคดีก่อน โจทก์มิได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาจนล่วงพ้นระยะเวลา 10 ปี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 (เดิม) โจทก์จึงสิ้นสิทธิที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาดังกล่าวอีกต่อไป การที่โจทก์ในฐานะผู้สืบสิทธิของธนาคาร น. โจทก์ในคดีก่อนนำคดีมาฟ้องจำเลยในคดีนี้อีก ถือว่าโจทก์และจำเลยคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกับโจทก์และจำเลยในคดีก่อน เมื่อคดีก่อนถึงที่สุดแล้ว และประเด็นที่ศาลวินิจฉัยในคดีก่อนเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องของโจทก์เดิมในมูลหนี้ตามสัญญากู้ยืมและสัญญาจำนองโดยวินิจฉัยว่าโจทก์เดิมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมและมีสิทธิบังคับจำนอง การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองเดียวกันอีก คดีนี้จึงมีประเด็นเดียวกับคดีก่อนว่า โจทก์มีสิทธิบังคับให้จำเลยชำระหนี้และบังคับทรัพย์จำนองหรือไม่ ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 148 ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่ปรากฏว่าการจำนองที่ดินพิพาทได้ระงับสิ้นไป สิทธิของโจทก์ในฐานะผู้รับจำนองที่ดินยังคงมีอยู่และโจทก์สามารถไต่สวนต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์จำนองต่อไปได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 614,413.97 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19 ต่อปีของต้นเงิน 315,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 12685 (เดิม น.ส.3 ก เลขที่ 3808) จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า ฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 14271/2540 ของศาลชั้นต้น (ศาลแพ่ง) หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า แม้คดีก่อน โจทก์จะได้รับอนุญาตให้สวมสิทธิแทนโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิม เป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองตามคำพิพากษาแต่ไม่บังคับคดีจนระยะเวลาล่วงพ้น 10 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นที่สุดในคดีก่อนแล้วก็ตาม ก็ย่อมมีผลเพียงทำให้โจทก์หมดสิทธิบังคับคดีในมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนต่อจำเลยและหลักประกันในคดีก่อนเท่านั้น แต่ตามคำฟ้องในคดีนี้โจทก์ได้ฟ้องจำเลยตามมูลหนี้สัญญาจำนองเพื่อบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 745 โดยระบุหน้าคำฟ้อง

ว่าเป็นเรื่องบังคับจำนองและบรรยายเนื้อหาคำฟ้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้และไถ่ถอนจำนองตามสัญญาจำนอง อีกทั้งเป็นข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นภายหลังเมื่อหนี้จำนองขาดอายุความแล้ว ไม่ใช่เป็นฟ้องใหม่ในประเด็นที่ศาลได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในคดีก่อนแต่อย่างใด และการที่โจทก์ไม่บังคับคดีภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นที่สุดนั้นมีผลเพียงแค่ทำให้โจทก์หมดสิทธิบังคับคดีในคดีดังกล่าวเท่านั้น แต่ไม่ได้เป็นเหตุให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ทรัพย์สินจำนองยังคงมีอยู่และสามารถไถ่ถอนต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์สินจำนองนั้นต่อไปได้ แต่โจทก์จะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 745 นั้น เห็นว่า เดิมในคดีหมายเลขแดงที่

14271/2540 ของศาลแพ่ง ธนาคาร น. เป็นโจทก์ฟ้องเรียกให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมและสัญญาจำนองอันเป็นการฟ้องโดยใช้สิทธิในฐานะเจ้าหนี้สามัญและเจ้าหนี้จำนองเต็มตามสิทธิที่ธนาคาร น. มีอยู่ ซึ่งต่อมาศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยแก่ธนาคาร น. และให้ธนาคาร น. มีสิทธิบังคับจำนองเอาแก่ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 12685 (เดิม น.ส.3 ก เลขที่ 3808) ตำบลอุดมธัญญา อำเภอดงตาล จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ทรัพย์สินจำนองโดยให้นำออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ หากได้เงินไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยบังคับชำระหนี้แก่ธนาคาร น. จนครบ หลังจากนั้นธนาคาร น. โอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ. และบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ. โอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยให้แก่โจทก์ และศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โจทก์เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนธนาคาร น. โจทก์จึงเป็นผู้สืบสิทธิที่อยู่ในฐานะเดียวกับธนาคาร น. ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อน เมื่อในคดีก่อน โจทก์มิได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาจนล่วงพ้นระยะเวลา 10 ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 (เดิม) โจทก์จึงสิ้นสิทธิที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาดังกล่าวอีกต่อไป และการที่โจทก์ในฐานะผู้สืบสิทธิของธนาคาร น. โจทก์ในคดีก่อน นำคดีมาฟ้องจำเลยในคดีนี้อีก ถือว่าโจทก์และจำเลยคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกับโจทก์และจำเลยในคดีก่อน เมื่อคดีก่อน ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและให้มีสิทธิบังคับจำนองที่ดินทรัพย์สินจำนองเต็มตามสิทธิของโจทก์ และคดีถึงที่สุดแล้ว การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์สินจำนองเดียวกันอีก คดีนี้จึงมีประเด็นเดียวกับคดีก่อนว่า โจทก์มีสิทธิบังคับให้จำเลยชำระหนี้และบังคับจำนองทรัพย์สินจำนองนั้นหรือไม่ เป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 14271/2540 ของศาลชั้นต้น (ศาลแพ่ง) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 อย่างไรก็ตาม ในชั้นนี้ ยังไม่ปรากฏว่าการจำนองที่ดินพิพาทได้ระงับสิ้นไป สิทธิของโจทก์ในฐานะผู้รับจำนองที่ดินจึงยังคงมีอยู่ และโจทก์สามารถไถ่ถอนต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์สินจำนองต่อไปได้ ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

นพรัตน์ สีสืบประเสริฐ · แรงธณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์ · สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3688/2565>